

Megjelenik hetenként
két-szer
szombán és szombaton
—
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely
(Vármegye-ház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
—
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
—
Nyilttér
soronként 20 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és
szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és
szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Ipari termelést!

A Zemplén számára írta: Dr. Görgey
István országgyűlési képviselő

Kereskedelmi mérlegünk passzivitását valamiképpen meg kell szüntetnünk. Az utolsó hét év kereskedelmi mérlegének passzivitása kerekén 1.500 millió pengőt tesz ki, amelyből eddig legfeljebb 500 milliót törlesztettünk. Az azonban teljes lehetetlenség, hogy kizárólag mezőgazdasági exportunktól várjuk passzivitásunk eltüntetését, hanem igenis, oda kell törekedni, hogy meglevő iparunkat teljes egészében foglalkoztassuk. Hamis jelszó az, hogy Magyarországon csak annak az iparnak van létjogosultsága, amelynek nyersanyagait itt vannak, tehát első sorban a mezőgazdasági iparnak. A Népszövetségtől is azt a tanácsot kaptuk, hogy csakis mezőgazdasági iparunkat fejlesszük de tapasztalhatjuk, hogy ez akadályokba is ütközik.

Malomiparunkat jóformán kénytelenek vagyunk feláldozni, egyéb mezőgazdasági iparunk termékeinek exportja évről-évre nehezül és ezek az iparok évről-évre kevesebb munkához jutnak. A cukoripar, talán a mezőgazdasági iparágak közül az egyedül egészséges ipar, amely tényleg prosperál és az utolsó három évben cukoriparunk átlagban csak 60%-ig volt foglalkoztatva. Malomiparunk csak 30, szesz és szalámi iparunk 30, söriparunk 25, a növényiparunk 15, a magyar konzerviparunk pedig csak 10-12%-ig. Ha ezzel szemben állítjuk azt, hogy milyen hatalmas tőke, nemzeti vagyon, fekszik ezekben a gyárakban, akkor szomorúan konstatáljuk, hogy ennek a nemzeti vagyonnak több mint fele kihasználatlanul, parlagon hever, mert képtelenek vagyunk azt fruktifikálni.

A mezőgazdaságot nem

tudjuk úgy és olyan gyorsan átszervezni, hogy ezzel a világi piacokra rövidesen kijussunk s mindent el kell követnünk, hogy nemcsak a mezőgazdasági ipart, hanem azokat az iparokat is, amelyek kapacitása lényegesen nagyobb, mint a belföldi szükséglet, kihasználjuk arra, hogy ezt a nemzeti vagyont tökévé értékesíthessük és exportfejlesztő tevékenységünket ipari téren is organizáljuk.

Ennek a kérdésnek van egy másik kényszerítő momentuma is és ez a szocialis momentum, a népszaporodás kérdése, amely minket arra készítet, hogy emberfeleslegeinket az iparban helyezzük el. A külföldi államok sem tudták emberfeleslegeiket másképp elhelyezni, mint az iparosodás útján és a legiparibb államok is csak akkor industrializálódtak, amikor a növekvő népsűrűség ezt nekik kényszerítőleg előírta.

Az industrializálódás mellett az emberfeleslegnek még két elhelyezési lehetősége van. Az egyik a kivándorlás, amely az értékes elemeknek a nemzet testéből való leszakítása s így ez mindenképpen elkerülendő, a másik pedig a földnek, bizonyos további elaprózása, vagyis a földreform, a nagybirtoknak kisbirtokká való átalakítása.

A statisztika azt mondja, hogy 1900-tól 1910-ig, az 1.600.000 főnyi természetes szaporodásnak épen a fele, vagyis 800.000 ember kényszerült kivándorolni és a népszaporulatból csak 1-8%-ot tudott a mezőgazdaság elhelyezni és foglalkoztatni, a többit az ujjonnan keletkezett ipar volt kénytelen felszívni. Pedig 1910-ben Magyarország még teljesen agrárállam volt, ami kitérít abból, hogy Magyarországon a négyzetkilométerenkénti népsűrűség épen 1910-ben ért el azt a határt — négyzetkilométerenként 64-7 főt — amikor egy állam iparosodni kezd. Ez 1920-ban felemelkedett 86-ra, 1920-ban 91-re és jelenleg négyzetkilométerenként a lakosság sűrű-

sége 93 fő. Amikor tehát azt látjuk, hogy a legközelebbi 10 esztendő alatt több mint fél millió magyart kell valahol elhelyeznünk, akkor keresnünk is kell nagyon azt a módot, hogy miképpen tudjuk ezt az embertöbbletet elhelyezni.

Isten őrizzen, hogy a kivándorlásra számítsunk, mert azt tapasztaltuk, hogy azok a véreink, akik azokba az államokba vándoroltak ki, ahová az lehetővé volt téve, elpusztultak, tönkrementek, vagy pedig mint Törökországból és Franciaországból, súlyos áldozatok árán a magyar kormányknak kellett őket visszahozni és megmenteni.

Azt mondhatnánk, hogy itt van a földreform kérdése, tessék a szaporulatot újabb földbirtokreformmal elhelyezni. A kisbirtokokra való elparcellázás azonban nemcsak hogy nem javítja a megélhetést, hanem még rontja is. Reichenback közgazdasági egyemi tanár megállapítja, hogy 100 holdason felüli birtokos kezén ezidő szerint, 3.360.000 katasztrális hold szántó van és ezen kerekén 168.000 szegődményes bérescsalád él. Ezeknek évi jánardóságát átlagosan 1.500 pengőre számítja. Ezzel szemben 840.500 kiscgazda kezén 6.216 ezer katasztrális hold föld van, vagyis egy kiscgazdára jut 7-4 katasztrális hold. Ha holdankinti 200 pengős bruttó hozamot veszünk alapul és ebből 50%-ot számítunk a kiscgazdának és családtagjainak munkájára, keresetére, akkor egy négytagú kiscgazdacsalád évi keresete csak 747 pengő lesz. Holott a nagybirtokos szegődményes béresei 1.500 pengőt keresnek. Feltéve tehát, hogy a még meglevő közép- és nagybirtokokat is felparcellázzuk, így se tudnók a szaporuló lakosságot elhelyezni, hanem csak a jelenleg alkalmazott mezőgazdasági cselédek és alkalmazottakat és még ezeknek is határozottan lerontanók a megélhetési standardjukat. Ez tehát kétségtelesen nem orvososság. Azokban

az államokban maradtak meg a nagybirtokok, így elsősorban Angliában és Németországban, melyekben az industrializálódás hamarabb kezdődött, ahol tehát az emberszaporulatot az ipar, idejében fel tudta szívni s nem kellett a megazdaságot folyton tovább elaprózni.

Dániát, mint a kiscgazdaállamok mintáját emlegetik. Dániának ritka szerencsés földrajzi helyzete van: két nagy ipari ország közé van beékelve úgy, hogy minden mezőgazdasági terményét nagyszerűen értékesítheti. Dánia azonban ezidő szerint már nem is annyira agrárország, mint amennyire mi hisszük. Dániában aránylag sokkal kevesebben foglalkoznak mezőgazdasággal, mint Magyarországon. Dánia sokkal jobban industrializálódott, mint mi hisszük, mert az emberfeleslegeket ott is el kellett valamiképpen helyezni. Dánia talán kisbirtokos ország és 1.524.000 keresőjéből csak 475.000 ember, vagyis 31-2% él a mezőgazdaságból; e 475.000 keresőből is 280.000 a munkás, tehát nem önálló kisbirtokos, vagyis a mezőgazdasággal foglalkozók 57%-a nem önálló. Dánia voltaképpen ma már kisbirtokos államnak sem tekinthető, mert szövetkezeti élete ideálisan van organizálva; közös az értékesítés, közös a gépi művelés, az anyagok beszerzése stb., ennek folytán a kisbirtokosok az ideális nagybirtoknak intenzivitásával tudnak gazdálkodni. Nálunk 840.000 kiscgazda van, Dániában csak 205.000; a lakosság számához viszonyítva tehát nálunk sokkal több és a mi kiscgazdáinknak ugyancsak szövetkezeti alapon kell szervezkedniök a termelés intenzív fokozása végett.

További földosztás útján az emberfelesleget nem tudjuk elhelyezni s nem marad más hátra, minthogy szükségzerűen igyekezzünk iparosodni és törekedjünk az ipari termelés fejlesztésére.

Egyes szám ára 10 fillér

A közigazgatási bizottság ülése

Hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel tartotta a vármegyei közigazgatási bizottság május havi rendes ülését Széll József főispán elnöke alatt. Bernáth Aladár alispán havi jelentésében a személyi ügyekkel kapcsolatban jelentette, hogy Sárospatak községi főbírájává Phillip Kurt ny. ezredes, törvénybíróvá Leskó István, községi pénztárnokká pedig Mauks György választották meg. Dr. Pécsi Jenő ny. jogakadémiai tanár a tállyai, Korcsmáros János a hernádnémeti, Neumann Lajos a taktaharkányi vezető jegyzői állásra helyettesítettek.

Április hó folyamán 302 utlevél iránti kérelem érkezett az alispáni iktatóba melyre kiállított 2 az Egyesült Államokba, 48 Kanadába, 1 Uruguayba s 57 más államokba szóló utlevél.

Április hóban az őszi vetések a nagy fagyok miatt sokat szenved-

tek. A fagykárt szenvedett földek nagy része újból szántatott és tavaszi vetőmaggal újból vetetett.

Bejelentette az alispán, hogy értesülése szerint a Máv. azt tervezi, hogy az este 10 óra 20 perckor Bpestről induló vonatot közvetlenül csak Miskolcig akarja járatni. E bejelentés alapján a bizottság felírt a kereskedelmi miniszterhez a vonatjárat további fenntartása érdekében legalább is olyképpen, hogy a kiinduló vonat-hoz Saujhelyig több közvetlen kocsit csatolassék.

A főorvos jelentéséből kitűnőleg Bodrogkeresztúr község területén erős kanyarójárvány grasszált. A jól teljesített védekezést igazolja, hogy 64 esetből csak kettő volt halálos.

A jelentések tudomásul vétele után az egyes szakeladók referálták a bizottság intézkedéseit igénylő ügydarabjaikat.

A huszonkilenc tokajhegy-aljai község küldöttsége Széll József főispán előtt

Helyszüke miatt, mult lapszámunkban nem foglalhattuk méltó keretbe a Tokajhegyaljai huszonkilenc községe küldöttségének mult szombati tisztelgését Széll József főispán előtt, mely alkalom mindennél beszédesebb bizonyítást szolgáltatott annak a ragaszkodó bizalomnak és tiszteletnek, mellyel a Tokajhegyaljai községek viseltetik a főispán személye iránt, akibe egyedül helyezheti mostoha sorsa jobbra fordultának hitét és reménységét.

A hegyaljai küldöttség impozáns számban sorakozott föl erre az alkalomra — magát Tokaj községet 21 tagú küldöttség képviselte — s mindvégig lelkes óvációval kísérte a küldöttség szónokának, Mosolygó József g. kat. esp. plébánosnak a megjelentek hangulatát lelkes megértése, hiven visszatükröző következő beszédét:

Méltóságos Főispán Ur!

Csaknem a Hegyalja területére zsugorodott csonka Zempléni vármegye községeinek nevében vagyunk bátrak megjelenni Méltóságod előtt, hogy az elmúlt napok közismert eseményeinek méltó befejezéseként *tanubizonyoságot tegyünk arról az igaz tiszteletéről és mélyes ragaszkodásról, mellyel e vármegyének minden polgára viseltetik Méltóságod személye iránt.*

Az a mérhetetlen teher, mely határookra való tekintet nélkül nyomja az egyetemes magyarságot, kétszeres sullyal nehezedik Hegyalja népeinek vállaira, hiszen minket gazdasági létalapunkban támadott meg a rossz békediktátumok következménye és a mostoha időjárás. E két malomkő közt felőrlődőben van gazdasági életerőnk és a hajdan virágzó,

Istentől két kézzel megáldott Hegyalja a pusztulás képét mutatja.

Az a szerencsénk, hogy magyarok vagyunk, akiket ezer éves nehéz multunk megtanított arra, hogy eredmények nélkül is tudjunk dolgozni. Ezt a hősi, hogy úgy mondjam sziszifuszi munkát immár negyedik éve kezdjük meg. A jó reménységen kívül erőt és biztatást nem adott nekünk senki, de ez elég volt, mert a mi jó reményeinknek fundamentumát minden időben Méltóságod képezte. A Főispán ur azon kivételes egyének közé tartozik ugyan-

is, kiben nemcsak a vármegyének első urát, első tisztviselőjét, hanem első munkását is volt szerencsénk megismerni.

Nagyon jól ismerjük azokat a nehézségeket, melyekkel Méltóságodnak meg kellett küzdeni, hiszen a kitűzött cél elérésében azokat a határokat nem léphette keresztül, melyeket országunknak szűkös viszonyai már előre megszabtak. Hiszen ha minden munkáját siker és eredmény koronázta volna, még a jelen nehéz viszonyai között is a jólétnak bizonyos elfogadható fokán megtudtunk volna maradni. Annál értékesebbek tehát előttünk azok az eredmények, melyeket a Hegyalja érdekében a szó szoros értelmében kiharcolni méltóztatott. Indítatva érezzük magunkat, hogy nemes fáradozásaiért hálás köszönetünket tolmácsoljuk, hiszen mindnyájan megvagyunk győződve arról, hogy Méltóságodnál senki többet nem dolgozott a Hegyaljáért.

Méltóságos Uram! Nem beszéltem dicséreteket, hanem igazságokat mondtam és az igazságnak parancsoló szavára azon tiszteletteljes kérésünket tolmácsolom, hogy továbbra is élünkön maradni és érettségünkkel dolgozni méltóztatassék.

Midőn ismételen kifejezzük Méltóságod iránt érzett ragaszkodásunkat, méltóztatassék meggyőződve lenni arról, hogy mindnyájunknak szívéből jön az a jó kívánság: *Isten sokáig éltesse vármegyénk élén!*

A főispán meleg szavakban köszönte meg az üdvözlést, mely a többiek mellett nem kevésbé határozott ígérete volt a Hegyalja községei egységbe forradásának és a jövőt akaró kitartásának.

Zállya község rendkívüli közgyűléséből üdvözölte Széll József főispánt

A község új főjegyzőjét dr. Pécsi Jenő ny. jogtanárt meleg bizalommal fogadta a képviselőtestület

A vármegyénk főispánjának lemondási híre által legközvetlenebbül érintett tokajhegyaljai községek mozgalma során Tállya nagyközség folyó hó 11-én tartott rendkívüli képviselőtestületi üléséből Szirmai Sándor földbirtokos indítványára egyhangú lelkesedéssel tántoríthatatlan bizalmáról és tiszteletéről biztosította Széll József főispánt, s egyben azon őszinte reményének adott kifejezést, hogy a főispán ezen önzetlen és férfias eljárása az illetékes tényezőket újabb állásfoglalásra készíti s ezáltal mód adatik arra, hogy a főispán állását továbbra is betöltve, sikerrel fejezhesse be Tokajhegyalja érdekében megkezdett nagyvonalú akcióját.

Ugyanazon képviselőtestületi közgyűlésen mutatkozott be a képviselőtestület előtt Tállya nagyközség újonnan behelyettesített főjegyzője dr. Pécsi Jenő ny. jogtanár, ki is érdeklődéssel várt beszédben hangsúlyozta azt a

meggyőződést, hogy a férfianak minden személyes érdekén, minden családi érzésén, minden más, még oly nemes és tiszteletreméltó célján túl is legemberibb, leghasznosabb, a véges emberi célt legaldásosabban megközelítő hivatása az, hogy a köznek javán munkáljon s ezért a jelenlegi körülmények között úgy látta, hogy a tiszta lélekből eredő, önzetlen törekvést legcélravezetőbben ak-

ként szolgáltatathatja, ha — bár egyszerű küllőként beleilleszkedik a közigazgatás nagy kerekébe, vállalva a nagy multu, szomorú jellemű, de hite szerint — feltámadásra hivatott Tállya nagyközség vezetőjegyzői munkakörét.

Rámutatott arra, hogy a magyar nemzet mai gyászos helyzetében sokszorosan fontos a magyar közigazgatás jósága, eredményes működése, hiszen a közigazgatás teljesítőképességére támaszthatjuk legjobban feltámadási reményeinket. A jó közigazgatás a kisebb területű és népességű Magyarországnak erkölcsi, szellemi, fizikai és gazdasági sulyát is nagyon számbaveendővé gyarapíthatja.

A jó közigazgatással kapcsolatos jólét nemcsak a népek megértő megbecsülését szerzi meg országunknak, hanem könnyebben megérthetővé teszi a világ előtt integritási törekvésünk erkölcsi jogosultságát és — ami nagyon nagy sullyal esik mérlegbe, ébrentartja és felfokozza a régi kötelekbe való visszavágyódás érzését az elszakított részekben élő lakosság szívében.

Kijelentette, hogy részletes programot nem ad, hiszen ez rövid tállyai tartózkodást tekintve felületesség és könnyelműség lenne tőle, nem is szólva arról, hogy a program — ígéret — a férfi ígérete pedig olyan váltó, amely a köztisztességnek még a váltójogi-nál is szigorubb szabályai alá esik, amint erre épen a közel napokban vármegyénk főispánja is oly lélekemelő példát adott.

Az új tállyai helyettes főjegyző bemutatkozó szavai mély benyomást tettek a képviselőtestület tagjaira, kiknek sorából Zemann Zoltán ev. lelkes rendkívül melegen üdvözölte a község új főjegyzőjét.

H I R E K

— A sárospataki szőlőbirtokosság táviratilag üdvözölte a főispánt. Sárospatak szőlőbirtokossága f. hó 7-én Csajka Endre kormányfőtanácsos, hegyközségi elnök elnöke alatt tartott közgyűléséből — elnök javaslatára — táviratilag üdvözölte Széll József főispánt példánélküli férfias cselekedetért s amikor hálás köszönetét fejezi ki, ugyanakkor törhetetlen bizalmáról és szeretetéről biztosítva kéri őt lemondásának visszavonására és arra, hogy a Tokajhegyaljának kezébe

letett sorsán, bölcs belátásával és irányításával továbbra is munkálkodják.

— **Esküvő.** Tegnap délelőtt tartotta esküvőjét *parnói Molnár Béla* földbirtokos *szigeti Bartha Margittal*. — A polgári esketést a menyasszony lakásán *Bernáth Aladár* alispán végezte. A fehér orgonákkal díszített ref. templomban *Kiss Ernő* esperes szép beszéd kíséretében adta össze a fiatal párt. Tanuk voltak a vőlegény részéről *bárá Molnár Viktor* nagybirtokos, a menyasszony részéről *szigeti Bartha Tivadar* cs. és kir. kamarás. Előkelő közönség jelent meg a templomban, hogy Zemplénnévremegye két régi, nemesi családjának a jókívánatait kifejezhesse. Az egyházi szertartást fényes ebéd követte, mely után az új pár nász-utra indult.

— **Az Abaujvármegyei Gazdasági Egyesület** a Zemplénnévremegyei Gazdasági Egyesület Szőlészeti és Borászati Szakosztályának *Szell József* főispán melletti állásfoglalásához táviratban jelentette be csatlakozását.

— **Hősök emléknappja.** A május 20-án tartandó Hősök emléknappjának programja. *Délelőtt* 1. Ünneplés Istentisztelet az összes vallásfelekezetek templomaikban és pedig: fél 9 órakor a gör. kath., 9 órakor a rom. kath., 10 órakor a ref. és evangélikus fél 12 órakor az izr. templomban 2. fél 11 órakor az izr. temetőben nyugvó hősi halottak síremlékeinek felavatása. 3. 11 órakor egy köldöttesség megköszoruzza a hősi temetőben levő emlékművet. — *Délután* 15 órai kezdettel a Dohánygyár mögötti sportpályán 1. A helybeli zászlóalj felvonulása és szabadgyakorlatai. 2. Irredenta dal. Előadja az Ipartestületi Dalárda. — 3. Ünneplés beszéd. Tartja dr. Szirmai István vm. főügyész. 4. Futballmérkőzés a Hősök serlegéért. 5. Himnusz. Előadja az Ipartestületi Dalárda. 6. A Hősök Serlegének átadása a győztes csapatnak. Este 8 órai kezdettel a Városi Színházban. *Diszeldadás* 1. Nyitány. Előadja a Katonazenekar. 2. Ünneplés beszéd. Tartja dr. Domján Elek főesperes. 3. Szinre kerül: Herczeg Ferenc koszorus írónk. A *feket lovas* című színműve.

— **Halálozás.** A sárospataki ref. Főiskolának, irodalmi és tudományos életünknek egyik disze és tekintélye, *Harsányi István* teológia-akadémiai rendes tanár, a főiskola főkönyvtárosa, a sárospataki ref. egyház presbitere és iskolaszéki tagja, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalmi-Történeti Bizottságának a tagja stb. stb. f. hó 10-én 55 éves korában váratlanul meghalt. — Mint a Főiskolának előbb főgimnáziumi vallástanára — jelenti a Főiskola gyászjelentése —, majd teológiai akadémiai rendes tanára, főkönyvtárosa, minden főiskolai ügyben

készséges, kötelességtudó, buzgó odaadással és lelkes hűséggel szolgáló forrószívű fia, az ifjúságot melegen szerető nevelő, a tudomány művelésében fáradhatatlan kutató, aki nemcsak minden idejét a könyvtárban töltötte, hogy annál odaadóbban szolgálhassa nemzetének és egyházának szent érdekeit, mint Sárospatak multjának egyik legalaposabb ismerője és ismertetője, nemcsak a Főiskola történetébe írta bele örökre nevét, hanem mindenkinek szívében emléket állított magának. Május hó 12-én délután temették el általános, mély részvét mellett.

Lovász István borbélymester, az iparos társadalom rokonszenves tagja f. hó 15-én elhunyt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Építik a vármegyházán a Bercsényi uccai lakásokat.** A belügyminisztérium engedélyezvén a vármegyháza Bercsényi uccai épületének bér-lakásokká való átalakítására szükséges kölcsönösszeget, a m. kir. államépítészeti hivatal a munkálatokra versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok f. évi június 5-ének d. e. 10 óráig nyújtandók be a m. kir. államépítészeti hivatalhoz. A művelet és feltételek a hivatalos órák alatt a kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők, hol az ajánlati minta és költségvetési űrlapok is megszereshetők.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A sátoraljaujhelyi legeltetési társulat f. évi május hó 20-án d. u. 2 órakor, határozatképtelenség esetén pedig május hó 23-án d. u. 5 órakor tartja rendkívüli közgyűlését, amelyen való megjelenésre a legelőjogtulajdonosok és bérlők ezuton is felkértek. — **A rendkívüli közgyűlés tárgya:** A Ronyván építendő hid ügyében a költségvetés tárgyalása s munkálat kiadása, a fedezet megszavazása. Esetleges innitványok. Az *elnökség*.

— **Érdekes futball mérkőzés.** Holnap, csütörtökön d. e. 11 órakor mérkőznek meg a városi forgalmi adóhivatali tisztviselők a rendőrség és a banktisztviselők kombinált csapatával a Dohánygyár mögötti sporttelepen. Egészen különleges drukkoló közönségre van kilátás.

— **A Szt. Imre Kollégiumi Kör május 14-én választotta meg tisztikarát,** amelybe a következő sátoraljaujhelyi egyetemi hallgatók kerültek. Elnök *Szentandrassy Pál* joghallgató, kulturális szakosztály vezetője *Gárdonyi József* orvostanhallgató, végleges bizottsági elnök *Zboray Károly* mérnökhallgató, becsület-szék elnöke *Deák Barna* orvostanhallgató. A kollégium növendékeinek száma 300 és ezek között csak 6 ujhelyi van. Nagy kiütetés, hogy közülük négyen ilyen fontos tisztséget nyertek a kollégium ifjúságának vezetésében.

NEM IGAZ,

hogy a Dorco gummi-lalpú vászoncipőnek nincsen párja. — Van párja: a másik

— **A has teltsége,** szivtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértolulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kielégítő eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Textilvásár a Köztisztviselők Szövetkezeténél.** A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási-, Termelő- és Értékesítő Szövetkezete ezuton is tisztelettel értesíti tisztelt vevőköreit, hogy folyó hó 22-én és 23-án a Fő ucca 3. szám alatti árudában meghívoltja textil gyűjteményével itt tartózkodik, ahol ezen mintagyűjtemény minden érdeklődő által vételkényszer nélkül megtekinthető. Mintagyűjteményünk a legújabb angol férfi és női szöveteket, selymeket, a legfinomabb vásznakat és chifonokat, férfi és női fehérneműket tartalmazza. Hat havi részletfizetés.

— **Az új Máv. menetrend** f. hó 15-ével életbe lépett. Vonalunkon változás csak annyiban történt, hogy az esteli 419-es sz. Budapestre induló vonat 10 perccel korábban, vagyis 20 óra 10 perccor indul, Budapestre pedig korábban 5 óra 20 perccor érkezik. Továbbá Miskolc—Hatvan között csak Füzesabonyban és Vámosgyörkön áll meg ezen vonat. A többi állomásokon a Miskolcra 0 óra 32 perccor induló 1519-es sz. vonat áll meg.

— **A Singer varrófény** bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kiméli a szemet! Kérje annak gyakorlati bemutatását. Singer varrógép fióküzlet Sátoraljaujhely, Rákóczi-u. 19.

— **Hirdetmény.** A Sátoraljaujhelyi Egységes Hegyközség 1928. évi május hó 9-én tartott választmányi ülésén május hónapra reggel 6 órától esti 6 óráig tartó munka idő mellett a következő napszám-béreket állapította meg: Ojtásért 4 P, pernetezésért 3 P, kapálásért 2-60 P, kötözésért felnőttek 1-50 P, kötözésért gyermek 1-20 P. Felhívja egyben ugy a szőlőbirtokosok, mint a vincellérek figyelmét, hogy a megállapított napszám-béreket, ugyszintén a munkaidőt szigorúan tartásuk be, mert ezen határozat be nem tartása

esetén minden esetben a kihágási eljárás folyamatba lesz téve.

Figyelem! Üzletátköltözés!

Cukorka

fűszer és csemegeárúk,
borok, likőrök

Nagy M. Gézánál

az ujonnan épült városi
bérház (volt Vörös Ökör)
épületben jobbra.

Friss színházi cukorka
különlegességek.

Legszebben fest,
tisztít
őzv. Kákovszky Sándorné helmfestő
Bercsényi ucca 5. szám

SZÍNHÁZ.

Neumann igazgalmos drámájának — *Oroszországnak* — egymást követő két előadása hiánytalanul kihozta a társulat drámai együttesének valódi értékét. Olyan előadásban gyönyörködhetett a közönség, mely vidéki színpadon szinte egyedül álló, igazi fokmérője a társulat értékének s érdemességé teszi azt mindeu támogatásra.

Az együttesből mégis fejjel magasított ki *Zemplényi Zoltán*, a társulat egyik legjobb és legegységesebb művésze. A kormányzó szerepét színészi kifejezéseinek lenyitgöző, igaz és gazdag árnyalataival festette alá. Vetekedett vele *Kabos László*, aki páratlan lelki átéléssel, robusztus realizmussal alakította a félörtölt Pál cár szerepét. *Medgyessy Jucinak* szerepe csak sejtetni engedte képességeit.

Színházi iroda hirei:

Csütörtökön, május 17-én és pénteken, 18-án: *Farkas Imre* operett újdonsága „Repülj fecském.” Csütörtökön d. u. 4 órakor olcsó helyárakkal *Jean Gilbert* operett, a „Biborruhas asszony.” Szombaton, május 19-én d. u. 4 órakor mozi helyárakkal a nagy sikert aratott „Templom egere” kerül színre, a bemutató előrendű szereposztásban.

„Kiadó“

Alig egy év előtt ez a szó, amelyet e sorok élére tettem, majdnem ismeretlen fogalom volt Sátoraljaújhely uccáin. Üzlethelyiségekhez csak nagy „lelépések“ árán lehetett jutni, lakást egyáltalán nem lehetett szerezni. De most már „Welche Wendung, durch Gottesfügung“! igen gyakran szemünkbe ötlök egy kirakat ablakában vagy egy épület falán, sőt egy lehuzott redőnyön is, szép nagy betűvel az ominozussá vált szó: „Kiadó.“ Ez annyit jelent, hogy minden „lelépés“ nélkül, amely összesen a háztulajdonos és a lelépő bérlő osztozkodott és a lakás bérét megdrágította, az üzlethelyiséget vagy a lakást azonnal birtokba lehet venni, csak az *első* évnegyed vagy csak *havi* bérét kell kifizetni. Ilyen radikálisan oldott meg Sátoraljaújhelyben a lakás-kérdés, amely két év előtt még nagy probléma volt.

Illetékes helyen vett információ alapján ezidő szerint 62 üres vagy kiadatlan lakás van városunkban.

Mi lehet az oka ennek a változásnak? Sok ház épült-e Sátoraljaújhelyben az utóbbi két évben, amelyekben annyi üzlethelyiséget vagy lakást bérelni lehet? Tudtommal a pénzügyi palota és a Vörös Ökör építkezésén kívül alig volt számottevő építkezés városunkban. Mi okozta tehát ezt a nagy lakásbőséget? Szomorú a felelet erre a kérdésre. *Apad városunk lakossága.* Az utóbbi két évben 120 családnál több (csupán 80 zsidó vallású — örüljenek az antiszemiták — kereskedő és iparos) hagyta el városunkat azért, mert nemcsak hogy nem látták itt biztosítva megélhetésüket, hanem mert vagyonukat és egzisztenciájukat itt elvesztették, szerencsét próbálnak hát más városban. Milyen eredménnyel, nem tudjuk, de itt sehogysém tudtak megélni.

Igaz, hogy városunk az átkos Trianon következtében és az utóbbi három évben volt rossz szűret miatt különösen hátrányos helyzetbe jutott. De nemcsak városunkban, hanem az ország tulajdonképpeni részében sem sokkal kedvezőbb a gazdasági helyzet. Ahogy ezt a napi sajtóban állandóan olvassuk, gyárosok iparosok és kereskedők bukhatnak, nem bírják a terheket és elsősorban az adóztatást, amely az állampénzügyek szempontjából indokolt mert szük-

séges, azonban nincsen arányban a polgárság teherviselő képességével. Az egy időben annyira irigyelt gazdák sorsa sem előnyösebb. Nemcsak hogy kihordták a pénzüket a takarékból, hanem adósságokat is csináltak már.

A kereskedők forgalmát megcsappantják az adófizető polgárság adópengőivel támogatott szövetkezeti boltok, ahol semmivel sem olcsóbb vagy jobb az áru, mint bármelyik kereskedésben.

Mindezek dacára állandóan emelkedik a külföldről behozott luxuscikkek száma, amely körülmény az állam bevételeit nagyon szaporítja ugyan, de a külkereskedelmi mérlegünk passzivitásait is rohamosan emeli.

Ezek sajnos szomorú tények, amelyeken változtatni kellene. Sokáig nem maradhat így. Várjuk a segítséget. De honnan? Nem tudjuk. Csak kételkedő aggódással figyeljük a jövődöket — és mi Újhelyiek várunk és bizunk lord Rothermere akciójának sikerében — amely legalább a mi vidékünket vissza fogja adni nekünk, — hogy megélhessünk. Qui vivra verrea. De minél előbb.

Alexander Vilmos

A Magyar Turista-Egyesület Hegyaljai Osztályának 1928. évi nyári tura programja.

Május 17-én (áld. cstű.) Szerencs, Monok.

- „ 20-án (vasárnap) Cifrakut.
- „ 27-én (pünkösd I.) Kéked, Hollóháza, Lászlótanya, N. milic, Füzér.
- „ 28-án (pünkösd II.) Telkibánya, Nagypéter, Menkő, Óhuta, Spatak, Saujhely.

Junius 3. (vas.) Kovácsvágás huta.

- „ 7. (Urnep) Bük.
- „ 10. (vas.) Senyő.
- „ 17. „ Regécke.
- „ 24. „ Potocsok.
- „ 29. (Péter-Pál) Toronyavatási évforduló.

Julius 1. (vas.) Hortobágy.

- „ 8. „ Paskató, Spatak.
- „ 15. „ Aggtelek.
- „ 22. „ Izrató.
- „ 29. „ Nagypéter, Menkő.

Aug. 5. (vas.) Tokaj.

- „ 12-15. (vasárnap) Nagy Boldogasszony-szerdái Balaton.
- „ 19. (vas.) és 20-án (István kir.) Bük.
- „ 26. (vas.) Nádorfürdő.

Szept. 2. (vasárnap) Gergelyhegy, Vilmány.

- „ 8. (Kisbold. asszony) és 9-én (vas.) Mátra, Parád.
- „ 16. (vas.) Bodrogkővára.
- „ 23. „ Erdőbénye.
- „ 30. „ Esetleg elmaradt tura.

A részletes utitervezetet Hrabéczy és Vilkovszky tagtársak kirakataiban fogjuk közölni az indulásokat megelőző héten, valamint a Zemplén szerdánként megjelenő számaiban.

A kirándulásokon vendégeket szívesen lát az

Elnökség.

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék az éttermi árából pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi, előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére olvasóink szíves figyelmét.

— **HOSSZULEJÁRATU TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET** földbirtokokra és városi bérházakra legelőnyösebb feltételekkel, gyorsan folyósít a **BELVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR Rt.** Budapest sátoraljaújhelyi fiókja. Telefon 32.

MEGHIVÓ!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapest

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park Nagyszálló

Budapest, VIII. Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője

olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból,

(Külföldi házi konyha)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról

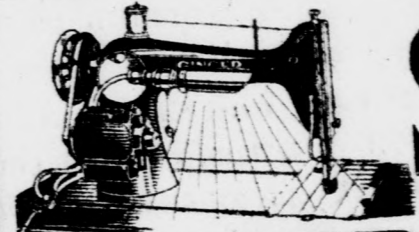
Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan

családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. — Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

SINGER
varrógépek

rég bevált jó minőségben

Kedvező

fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Sátoraljaújhely

Rákóczi uca 19

Felsőberekci község előljáráóságától.

1233/1928. sz.

Árverési hirdetmény.

Felsőberekci község tulajdonát képező Bodrogmenti strandfürdőt

a községi előljáráóság Felsőberekci községben, 1928. évi május hó 21-én délután 3 (három) órakor nyilvános árverésen a község házában bérbe adja.

Árverési feltételek az alsóberekci körjegyzői hivatalban megtekinthetők, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető. Felsőberekci, 1928. május 8.

Az előljáráóság.

Művész- és tanulmány olajfestékek!

Elsőrendű minőségben: festővásznak, preparált festőlemezek, vidra-, nyest- és sörteecsetek.

Paletták óvál és téglalakban, fából és porcellánból.

Lenolaj, Málnaolaj, Terpentin, Mastixkence, Vernisage laque!
Gombfestékek, pastellkréták, rajzszerk!

Ingyen festőminta kölcsönzés!

SZABÓ PÁL

könyv-, zenemű-, papír- és fényképészeti cikkek kereskedése

SÁTORALJAUJHELY

Nyomatott a lap tulajdonos: Zemplén könyvnyomda és lapkiadó r. t. betűivel Sátoraljaújhely. Felelős kiadó: Szentgyörgyi Géza r. t. igazgató